הִלְכוֹת רֹאשׁ־חֹדֶשׁ סִימָן תכה תכו

בְּאֵר הַגּוֹלָה

'הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי', יוְנוֹהֲגִים לוֹמַר אַחַר־כָּךְ פְּסִיק רִאשׁוֹן וּפְסוּק אַחֲרוֹן מֵהַפְּטָרַת 'וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוֹנָתָן', לְזַכֵּר שֶׁמָּחָר גַּם־כֵּן הוּא רֹאשׁ־חֹדֶשׁ: הגה וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאֵין לְהַפְסִיק מִנְּבִיא לְנָבִיא וְאֵין אוֹמְרִים (יא) רַק הַפְּטָרַת רֹאשׁ־חֹדֶשׁ (ת"ה סימן ב ופסקיו סימן צד), וְכֵן נוֹהֲגִין, אֲבָל אִם הַהַפְטָרָה בְּאוֹתוֹ נָבִיא עוֹשִׂין כֵּן, וְכֵן (יב) אִם הָיָה חֲתֻנָּה בְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ (יג) אוֹ בְּשֹׁאֶר שַׁבָּתוֹת: (ד) [ד] שֶׁאֵין דּוֹחִין הַהַפְטָרָה: **ג** [ז]רֹאשׁ־חֹדֶשׁ שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת, (יד) כּוֹלֵל בְּמוּסָף בִּבְרָכָה רְבִיעִית שַׁבָּת וְרֹאשׁ־חֹדֶשׁ [ט]וְחוֹתֵם (טו) 'מְקַדֵּשׁ הַשַׁّבָּת וְיִשְׂרָאֵל (כ) וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים':

תכו בִּרְכַּת הַלְּבָנָה וּזְמַנָּהּ, וּבוֹ ד' סְעִיפִים:

א [*] (א) [א]הָרוֹאֶה לְבָנָה בְּחִדּוּשָׁהּ, מְבָרֵךְ *'אֲשֶׁר בְּמַאֲמָרוֹ בָּרָא שְׁחָקִים' וְכוּ': הגה וְאֵין לְקַדֵּשׁ הַחֹדֶשׁ (ב) אֶלָּא בַּלַּיְלָה בְּצֵת שֶׁהַלְּבָנָה זוֹרַחַת (ג) *וְנֶהֱנִין מֵאוֹרָהּ (אגור): **ב** (ד) [ב]אֵין מְבָרְכִין עַל הַיָּרֵחַ

א טִימְרָא דְּנַב יְרִיעָה סַנְסְרִין מ"ב ב טוּר בְּשֵׁם מַפְּתַח סוֹפְרִים

בֵּאוּר הַיִּטֵב

(ד) שֶׁאֵין דּוֹחִין. אָז אוֹמְרִים מִקְצָת שׁוֹשׁ אָשִׁישׁ, מ"א: (כ) וְרָאשֵׁי. וְאִם חָתֵם בְּשֶׁל שַׁבָּת לְבַד יוֹצֵא בְּתְפִלָּה וְלֹא בְּקִדּוּשׁ בְּי"ט, ע"פ דַּף קיז. וְעַיֵּן מָגֵן־אַבְרָהָם סִימָן תפז ס"ק ב:

(ג) וְנֶהֱנִין. שֶׁדַּרְיֵהָתָהּ נִכֶּרֶת צַל־גַּפֵּי הַקַּרְקַע. וְלֹא יָהֵא מָסָךְ מַבְדִּיל בֵּינוֹ לְבֵין הַלְּבָנָה אא"כ הוּא דָּבָר זֶה שֶׁהַלְּבָנָה נִרְאֵית מִמֶּנּוּ שֶׁיּוּכַל לְהַפִּיר דְּבָרִים הַנִּכָּרִים לְאוֹר הַלְּבָנָה, עסס"ז זֶה. וה"ה אם נִתְכַּסָּה בְּעָבִים, אֲבָל אִם נִתְכַּסָּה בְּעָב דַּק וְקַלּוּשׁ מְבֹרָךְ. וְאִם הִתְחִיל לְבָרֵךְ וְנִתְכַּסָּה גּוֹמֵר הַבְּרָכָה. וְדַבְּ"ז ח"א סִימָן שמא הִכְנָה"כ.

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(יא) רַק הַפְּטָרַת רֹאשׁ־חֹדֶשׁ. וְלֹא מִסִּימִים בִּפְסוּקֵי דְּהַפְּטָרַת 'מָחָר חֹדֶשׁ': (יב) אִם הָיָה חֲתֻנָּה בְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ. רוֹצֶה לוֹמַר, דְּמִנְהָג הוּא בְּשַׁבָּת שֶׁיֵּשׁ חִכָּון לִדְחוֹת הַפְּטָרַת הַשָּׁבוּעַ וְלִקְרוֹת הַפְּטָרַת 'שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ' שֶׁהוּא מֵעִנְיָנָא[9], בְּדִמְבֹאָר שָׁם פְּרָט לְקַפֵּן בְּסוֹף סִימָן תכח, וּמְבֹאָר שָׁם פְּרָט זֶה הוּא בְּשַׁבָּתוֹת דְּעֵלְמָא שֶׁאֵין הַפְּטָרָה שֶׁלָּהֶם מְזֻכֶּרֶת בַּשַּׁ"ס, אֲבָל בַּהַפְטָרוֹת שֶׁנִּזְכָּרִים בְּשַׁ"ס וּמִדְּרָשִׁים אֵין דּוֹחִין אוֹתָן מִפְּנֵי חֲתֻנָּה, שֶׁאֵין זֶה אֶלָּא מִנְהָג בְּעֵלְמָא, וְגַם אַחַר שֶׁקְּרָאוּם אֵין לִקְרוֹת 'שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ' מִפְּנֵי שֶׁאֵין מְדַלְּגִין מִנָּבִיא לְנָבִיא: וְעַל זֶה אֶשְׁמְעִינָן כָּאן בַּהֶגֶּ"ה, (ד) דְּעַל־כָּל־פָּנִים בְּמָקוֹם שֶׁהֵם בְּנָבִיא אֶחָד, בְּגוֹן בְּשַׁבָּת רֹאשׁ־חֹדֶשׁ שֶׁקּוֹרִין 'הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי', שֶׁהוּא בְּנָבִיא אֶחָד עִם הַפְּטָרַת 'שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ', אָז אֵין לִדְחוֹת 'שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ' לְגַמְרֵי וְיֵשׁ לִקְרוֹת מִקְצָת מִמֶּנָּה אַחַר שֶׁיִּסֵּים 'הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי': (יג) אוֹ בְּשֹׁאֶר שַׁבָּתוֹת. כְּגוֹן הָנֵי הַמְּזֻכָּרִים סוֹף סִימָן תכח, שָׁם: **ג** (יד) כּוֹלֵל בְּמוּסָף וְכוּ'. בְּסִדּוּרִים כָּתוּב בְּשַׁבַּת רֹאשׁ־חֹדֶשׁ וּבְשֹׁאֶר יָמִים טוֹבִים: אַחַר שֶׁמְּסַיֵּם קָרְבַּן שַׁבָּת יְסַיֵּם 'זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת; וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר'. וְכֵן כָּתוּב בְּסִדּוּר רַב עַמְרָם. אָכֵן (ה) כְּמָה פּוֹסְקִים כָּתְבוּ דְּהָנֵי יְתִיר לָשׁוֹן, וְקָמֵי שָׁמַיִם גְּלֵיָא, וְהָנֵי הָפְסֵק, וְלָכֵן כָּתְבוּ שֶׁאֵין לְאָמְרוֹ[10]: (טו) 'מְקַדֵּשׁ הַשַׁّבָּת' וְכוּ'. וְאִם חָתַם בְּשֶׁל שַׁבָּת לְבַד, (ו) יָצָא בְּדִיעֲבַד[11]:

א (א) הָרוֹאֶה וְכוּ'. וְנָשִׁים פְּטוּרוֹת מִלְּקַדֵּשׁ הַלְּבָנָה, דְּהָוֵי מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁהַזְּמַן גְּרָמָא[1]; וְאַף דְּכָל מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁהַזְּמַן גְּרָמָא נוֹהֲגוֹת הַנָּשִׁים שֶׁמְּקַיְּמוֹת וּמְבָרְכוֹת עֲלֵיהֶן, (ז) מִכָּל מָקוֹם מִצְוָה זוֹ אֵין צְרִיכִין לְקַיְּמָהּ מִשּׁוּם דְּהִם עָרְמוּ פְּגַם הַלְּבָנָה. וְסוּמָא הַיָּב בְּקִדּוּשׁ הַלְּבָנָה. כִּי בְּרָכָה זוֹ נִתְקַנָּה עַל חִדּוּשׁ הָעוֹלָם, וְגַם הוּא נֶהֱנֶה עַל־יְדֵי שֶׁאַחֵרִים רוֹאִין וּמוֹלִיכִין אוֹתוֹ עַל הַדֶּרֶךְ, וּדוֹמֶה לְיוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת', בֶּן כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַלָּכָה. וְקָטָן מִשֶּׁהִגִּיעַ לְחִנּוּךְ[2] מְחַנְּכִין לוֹ בָּהּ [כֵּן כָּתְבוּ בְּשֵׁם רַבִּי יַעֲקֹב עֶמְדִין, וְנִרְאֶה דְּזֶהוּ רַק לְרַבְּנוּ תָּם בְּסִימָן ע, אֲבָל לְרַשִּׁ"י שָׁם לֹא נִחְיְרָא, וְדָמֵי לְקְרִיאַת שְׁמַע, עַיֵּן שָׁם[3]. וְאָפְשַׁר דְּכַוָּנָתוֹ גַּם־כֵּן דְּטוֹב לְנָהֹג כֵּן לְכַתְּחִלָּה, וּכְמוֹ שֶׁפָּסַק שָׁם בְּשֻׁלְחָן־עָרוּךְ לְעִנְיַן קְרִיאַת שְׁמַע, עַיֵּן שָׁם[4]]: (ב) אֶלָּא בַּלַּיְלָה. לְאַפּוְקֵי בֵּין־הַשְּׁמָשׁוֹת שֶׁהַלְּבָנָה נִרְאֵית קְצָת, וַעֲדַיִן הוּא יוֹם[5]: (ג) וְנֶהֱנִין מֵאוֹרָהּ. דְּהַיְנוּ בְּצֵת שֶׁזְּרִיחָתָהּ (ב) נִכֶּרֶת עַל־גַּבֵּי קַרְקַע. אִם נִתְכַּסָּה הַלְּבָנָה בְּעָבִים, אִם הָעָב (ג) דַּק וְקַלּוּשׁ שֶׁנִּרְאֵית הַלְּבָנָה מִמֶּנּוּ וְנֶהֱנֶה בָּהּ, מְבָרֵךְ[6], וְאִם הֶעָנָן עָב, אֵינוֹ מְבָרֵךְ[7]. וְאִם הִתְחִיל לְבָרֵךְ וְאַחַר־כָּךְ נִתְכַּסָּה בְּעָבִים, גּוֹמֵר הַבְּרָכָה, אִם לֹא שֶׁהוּא מִשֵּׁעַר שֶׁתִּתְכַּסֶּה הַלְּבָנָה בְּאֶמְצַע בִּרְכָתוֹ, שֶׁאָז לֹא יַתְחִיל בִּרְכָתוֹ. וְעַיֵּן בְּאוּר הַלָּכָה. וְהוּא הַדִּין אִם יֵשׁ (ד) מָסָךְ מַבְדִּיל בֵּינוֹ לְבֵין הַלְّבָנָה. הַדִּין גַּם־כֵּן כְּמוֹ לְעִנְיַן עָבִים, דְּאִם הַמָּסָךְ הוּא דַּק וְקַלּוּשׁ, שֶׁעוֹבֵר מִמֶּנּוּ אוֹר הַלְּבָנָה עַד שֶׁהוּא נֶהֱנֶה מִמֶּנָּה וְיָכוֹל לְהַפִּיר מִן הַדְּבָרִים שֶׁהֵם נִכָּרִים לְאוֹר הַלְּבָנָה, יָכוֹל לְבָרֵךְ עָלָיו, וְאִם הַמָּסָךְ הוּא גַּם וְאֵין נֶהֱנֶה מֵאוֹר הַלְּבָנָה, אֵין לְבָרֵךְ, דְּהָוֵי בְּרָכָה לְבַטָּלָה. וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּסוֹף הַסִּימָן: **ב** (ד) אֵין מְבָרְכִין וְכוּ'. לְמִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר הוּא, וּכְדִמְבַיְּנִים

בֵּאוּר הֲלָכָה

* 'אֲשֶׁר בְּמַאֲמָרוֹ בָּרָא שְׁחָקִים'[10] וְכוּ'. עַיֵּן בְּסַנְהֶדְרִין מ"ב עַמּוּד א דְּקָאָמַר שָׁם: בְּמַעֲרָבָא מְבָרְכִי 'בּוֹרֵא מְחַדֵּשׁ חֳדָשִׁים', אָמַר לֵהּ: הַאי אַפּוּלּוּ נַשֵּׁי דִּינָן נַמֵּי מְבָרְכִי? אֶלָּא כְּדַאֲמַר רַב יְהוּדָה 'אֲשֶׁר בְּמַאֲמָרוֹ' וְכוּ'. וּמִשְּׁמַע מִזֶּה דְּאִם בְּדִיעֲבַד בְּרוּךְ "בּוֹרֵא מְחַדֵּשׁ חֳדָשִׁים" דְּיָצָא[11], אֶלָּא דְּאֵינוֹ מִן הַמֻּבְחָר וְהוּא מִנְהַג נָשִׁים וַעֲמֵי־הָאָרֶץ, וְצָרִיךְ עִיּוּן: * וְנֶהֱנִין מֵאוֹרָהּ. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְעִנְיַן אִם הוּא מִשֵּׁעַר שֶׁתִּתְכַּסֶּה הַלְּבָנָה בְּעָבִים וְכוּ', הוּא מִתְּשׁוּבַת רַדְבַּ"ז, וְהִעְתִּיקוּהוּ הַמַּגֵּן־אַבְרָהָם וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים. וְהַמָּאוֹר רַבִּי חַיִּים צָאנְזֵר בְּכַנְּוָתוֹ כָּתַב, הִנְרָאֶה לוֹ דַּאֲפִלּוּ לֹא הִתְחִיל עֲדַיִן לְבָרֵךְ עַד שֶׁנִּתְכַּסָּה הַלְּבָנָה, כֹּל שֶׁלֹּא עָבַר יוֹתֵר מִכְּדֵי דִּבּוּר מִשְּׁעָה שֶׁזְّרִיחָה הַלְּבָנָה, יָכוֹל לְכַתְּחִלָּה לְהַתְחִיל לְבָרֵךְ אֲפִלּוּ כְּשֶׁהוּ הָעָנָן, וּמְקוֹרוֹ מֵהַהִיא דְּלִעֵיל סִימָן רכז סָעִיף ג, עַיֵּן שָׁם[12]. וְיֵשׁ לִדְחוֹת קְצָת, דְּהָתָם לְעִנְיַן רַעַם וּבְרָקִים נִתְקַן הַבְּרָכָה רַק עַל מְגַהֲנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲבָל הָכָא הָלֹא בָּעִינָן שֶׁיְּהֵה לְאוֹרָהּ, וְעַל־כֵּן אֵינוֹ מְבָרֵךְ אַחַר שֶׁנִּגְמַר הַנַּאָה, וּכְמוֹ לְעִנְיַן בְּרָכַת 'הַמּוֹצִיא' דְּאֵינוֹ מְבָרֵךְ אַחַר שֶׁגָּמַר סְעוּדָתוֹ, וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן קסז סָעִיף ח, עַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה, וְהוּא מֵעֲשֵׂה נוֹכַח בְּתוֹךְ בְּדֵי דִּבּוּר. וּלְעִנְיַן סוּגְיָא, עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה, וְהוּא מֵרַשִּׁ"ל בְּתְשׁוּבָה סִימָן עז, וּמַהֲרִיקַ"ש חוֹלֵק, אֲכָל הַמַּגֵּן־אַבְרָהָם וְאֵלֶּה רַבָּה וּפְרִי חָדָשׁ וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים הָעְתִּיקוּ דִּבְרֵי רַשִּׁ"ל לְהַלָּכָה. עוֹד הֶעְתִּיקוּ תְּשׁוּבַת הַרַדְבַּ"ז, דְּאִם יֵשׁ סָפֵק מַבְדִּיל בֵּינוֹ לְבֵין הַלְּבָנָה, אִם הַמָּסָךְ הוּא עָב עַד שֶׁאֵין הַלְּבָנָה נִרְאֵית לוֹ, שֶׁאֵין מְבָרֵךְ, וְהוּא בְּרָכָה לְבַטָּלָה, וּכְדִמְבֹאָר לְהַדָּיָא בְּתְשׁוּבָתוֹ חֵלֶק א סִימָן שמא: וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּגַם הַרַשִּׁ"ל מוֹדֶה לָזֶה, מִפְּנֵי שֶׁבָּזֶה כָּל הָעוֹלָם אֵין נֶהֱנִין אֶז מֵאוֹרָהּ, וּרְאָיָה לְדָבָר, שֶׁזֶּה לְשׁוֹן רַשִּׁ"ל שָׁם: וּמִשּׁוּם כְּכִי אֵינוֹ קָשֶׁה גַּם־כֵּן מִ'בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ', שֶׁפָּסַק רַאבִּי"ה בְּפֶרֶק ב דְּמַגִּלָּה שֶׁשּׁוּמָא אֵינוֹ מְבָרֵךְ. מִשּׁוּם דְּהִמְצִוָּה אֵינָהּ תְּלוּיָה בְּהַנַּאָה לְחוּד אֶלָּא דַּוְקָא בְּרְאִיָּה עִם הַנַּאָה, וּדְקָאָמַר הָתָם 'אֵין

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ד) כֵּן כָּתְבוּ בְּמַאֲמַר־מָרְדְּכַי וּבֵית־אֶפְרַיִם: (ה) שֶׁבְּלֵי־לֶקֶט בְּשֵׁם רַשִּׁ"י [וְעַיֵּן שָׁם שֶׁנְּתָן טַעַם גַּם לְסָאוֹמְרִים], וְגַדָּה לְדַרְכּוֹ, וְכֵן כָּתְבוּ פְּרִי חָדָשׁ וּמַאֲמַר־מָרְדְּכַי: (ו) כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה וְאַלִּיָּה רַבָּה וּפְרִי חָדָשׁ, וְזֶהוּ אַף לְמַאן דְּפָלִיג בְּהַהִיא דְּסִימָן תפז וּסְכִירָא לֵהּ דְּלֹא יָצָא, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּפְרִי חָדָשׁ סִימָן תפז. וְעַיֵּן בְּמַאֲמַר־מָרְדְּכַי שֶׁמִּפְקַפֵּק קְצָת עַל פְּסַק זֶה מִדִּבְרֵי הָרִיטְבָּ"א, עַיֵּן שָׁם: (ז) מְגֵן־אַבְרָהָם וש"א בְּשֵׁם שְׁלָ"ה: (3) אַחֲרוֹנִים: (ג) רַדְבַּ"ז בְּתְשׁוּבָה סִימָן שמא בְּחֵלֶק א, וְהֶעְתִּיקוּהוּ הָאַחֲרוֹנִים: (ד) רַדְבַּ"ז, וְהֶעְתִּיקוּ הַמַּגֵּן־אַבְרָהָם בְּקִצּוּר, וּמְבֹאָר לְהַדָּיָא מִזֶּה דְּאִם הוּא רוֹאֶה הַלְּבָנָה דֶּרֶךְ זְכוּכִית הַחִלּוּן דִּמְבָרֵךְ[8], וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּבֵאוּר הַיִּטֵב בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת דְּבַר־שְׁמוּאֵל, עַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי־תְשׁוּבָה מַה שֶּׁכָּתַב בְּזֶה[9]:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

(ח) *אֶלָּא (ט) *בְּמוֹצָאֵי־שַׁבָּת כְּשֶׁהוּא מְבֻשָּׁם וּבְגָדָיו נָאִים: הגה וְדַוְקָא אִם לֵיל מוֹצָאֵי־שַׁבָּת הוּא קֹדֶם (ג) י׳ בַּחֹדֶשׁ, אֲז מַמְתִּינִין עַד מוֹצָאֵי־שַׁבָּת, (י) אֲבָל אִם הוּא אַחַר־כָּךְ אֵין מַמְתִּינִין עַד מוֹצָאֵי־שַׁבָּת, שֶׁמָּא יִהְיוּ שְׁנֵי לֵילוֹת אוֹ שְׁלֹשָׁה אוֹ אַרְבָּעָה עֲנָנִים וְלֹא יִרְאוּ הַלְּבָנָה וְיַעֲבֹר הַיָּמָן. וּכְשֶׁמְּקַדְּשִׁין אוֹתָהּ בְּחֵל יֵשׁ לִלְבֹּשׁ (ז) בְּגָדִים נָאִים (ת״ה סימן לה). אֵין מְקַדְּשִׁין הַלְּבָנָה (ח) *קֹדֶם תִּשְׁעָה בְּאָב *וְלֹא (ט) קֹדֶם יוֹם־הַכִּפּוּרִים (מהרי״ל), וּבְמוֹצָאֵי יוֹם־הַכִּפּוּרִים מְקַדְּשִׁין אוֹתָהּ דְּאֲז שׁוֹרִין בְּשִׂמְחָה,

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

בְּמִשְׁנָה אוֹ בְּתוֹךְ הֵירָה לְבַשֵּׁל. בְּחִדּוּשׁ הַלְּבָנָה לִיקָּה, וְכָזֶה מְלֹאכוֹת צְרִיךְ שֶׁמִּיָּרָה שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת בְּעֵת שֶׁהַלְּבָנָה מִתְחַדֶּשֶׁת. ע״ש, וְהֶבִיאוּ הַב״י. וְעַיֵּן בַּה״ט בְּשֵׁם דְּבַר־שְׁמוּאֵל, וְע״ש שֶׁהִכְרִיעוּ שֶׁאֵין זֶה רַק לְכַתְּחִלָּה יֵשׁ לַחֹשׁ לְסָפֵק שֶׁמָּא מִתּוֹךְ בְּהִירוּת הָאַסְפַּקְלַרְיָא מִזְהִיר פּוֹ דְּמוּת לְבָנָה, אַךְ אִם אֲנָשִׁים מְבַטְּלִין רוֹאִים הַלְּבָנָה עַצְמָהּ וּכְעֵדִים לוֹ עָלַיִו, שֶׁפִּיר בְּבֶדֶךְ כֵּיוָן שֶׁרֵיחַת הַלְּבָנָה נִגְרֶת לַכֹּל בְּאוֹתוֹ זְמָן, וּסכ״ש לְהַרש״ל דְּגַם סִיגָא יְבָרֵךְ. ע״ש. וְעַיֵּן בְּשו״ת שְׁבוּת יַעֲקֹב ח״א סִימָן כְּזוֹ לְעִנְיַן לְהַרא״ת בְּחַצִּיצָה ע״י בְּתֵי־עֵינִים שֶׁקּוֹרִין בְּרִלְ״וֹ, שֶׁהֵבִיא שָׁם דְּבְרֵי הַדב״ש וְכָתַב דְּאֵין רְאִיָּה מַהֵיא דְר״ה דְּמִנְיָי שֶׁלֹּא רָאָה אוֹתָהּ בְּעֹבִי הָרָקִיעַ. אֲבָל הָרוֹאֶה הֶדֶר צַשְׁשֶׁת לְרָקִיעַ וְרוֹאֶה הַלְּבָנָה הֲרֵי רוֹאֶה מִמֶּשׁ וּמְבָרֵךְ. וְאוּלַי הַדב״ש מְיָרֵי שֶׁלֹּא רָאָה רַק תּוֹךְ הָאַסְפַּקְלַרְיָא אוֹ מִזְּכוּכִית וְלֹא בְּעֹבִי הָרָקִיעַ מַמָּשׁ. וְלַעֵנ״ד דַּאי הַבְּכָי מַיְרִי, שֶׁאָז יֵשׁ שְׁכִיכוּת לִ״טֵר שֶׁמָּא הוּא עִגּוּל עָב לָקָן, אֲבָל כְּשֶׁרוֹאֶה הֶדֶר מַלּוֹן לָרָקִיעַ וְרוֹאֶה צוּרַת הַלְּבָנָה בְּרָקִיעַ דֶּרֶךְ הַזְּכוּכִית לֵיכָּא לְמִטְעֵי כְּלָל. וּנְרָאֶה פְּשׁוּט דְּמִי

בֵּאוּר הַלָּכָה

מְבָרְכִין עַד שֶׁיִּרְאֶה הַשַּׁלְהֶבֶת וְיִשְׁתַּפֵּשׂ לְאוֹרָהּ, וְדַוְקָא בְּרִבַּת ׳מְאוֹרֵי הָאֵשׁ׳, אֲבָל בְּרִכַּת הַלְּבָנָה גְּרִאָה לִי דְּיָכוֹל שְׁפִיר לְבָרֵךְ. אַף שֶׁאָמְרוּ גַּם־כֵּן בָּהּ ׳עַד שֶׁיִּשְׁתַּפֵּשׂ לְאוֹרוֹ׳, מִכָּל מָקוֹם לֹא אַכְּרוּ שֶׁהוּא יִרְאֶה לְאוֹרָהּ, אֶלָּא שֶׁהֶעוֹלָם שֶׁאוֹתוּ לְאוֹרָהּ, כִּי בָּרְכָה זוֹ צַל בְּרִיאַת עוֹלָמוֹ וְחִדּוּשׁוֹ קָאֵי, וְדוֹמֶה לְסוּמָא שֶׁיָּכוֹל לְבָרֵךְ ״יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת״, עַד כָּאן לְשׁוֹן רַשׁ״ל. הֲרֵי דְּהוּא גַּם־כֵּן סוֹבֵר דְּבְעִינָן שֶׁהֶעוֹלָם יַאוֹתוּ לְאוֹרוֹ, וּמִמֵּילָא אִם נִתְבַּפֵּשׂ בְּעָבִים הֲרֵי אֵין נְהֵנִין לְאוֹרָהּ, הֲרֵי דְּרַשׁ״ל מוֹדֶה לְדִינוֹ שֶׁל הָרַדְבַּ״ז. אֲבָל הָרַדְבַּ״ז נִרְאֶה לְכָאוֹרָה דְּאֵינוֹ מוֹדֶה לְדִינוֹ שֶׁל רַשׁ״ל לְעִנְיַן סוּמָא וְסוֹבֵר כְּמַהֲרִיק״שׁ, שֶׁזֶּה לְשׁוֹנוֹ בִּתְשׁוּבָתוֹ: תְּנַן, אֵין מְבָרְכִין עַל הָאוֹר עַד שֶׁיַּאוֹתוּ לְאוֹרוֹ, וְכַמָּה, אָמַר עוּלָא עַד שֶׁיַּכִּיר וְכוּ׳, וּלְעִנְיַן בְּרִכַּת הַלְּבָנָה נְמִי אִם הַסָּךְ הוּא רַק וְכוּ׳ וְכוּ׳ דְּהוּא הַדִּין לְעִנְיַן הָעָנָן וְכוּ׳, וְאִם תֹּאמַר הֲלֹא עַל מִנְהָגוֹ שֶׁל עוֹלָם הוּא מְבָרֵךְ, וַאֲפִלּוּ בְּשֶׁלֹּא הָיָה מְאוֹרָה מַה בְּכָךְ, הָא לֵיתָא, דְּהָא אָמַר רַב יְהוּדָה הְרוּאָה לְבָנָה בְּחִדּוּשָׁהּ וְכוּ׳, וְתוּ, גְּרִסִינָן בְּמַסֶּכֶת סוֹפְרִים: אֵין מְבָרְכִין עַל הֵירָח אֶלָּא וְכוּ׳ וְתוֹלֶה עֵינָיו פְּנֶגְדָּהּ וְכוּ׳, הֲרֵי בְּהֵדֶיא שֶׁצָּרִיךְ לְהַבִּיט בָּהּ[13], עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. עַיֵּן שָׁם, מִכָּל זֶה מְשַׁמֵּעַ לְכְאוֹרָה דְּפָלִיג עַל רַשׁ״ל לְעִנְיַן סוּמָא וְסוֹבֵר כְּמַהֲרִיק״שׁ. וְעַל־כֵּן נִרְאֶה לְעִנְיַן סוּמָא דְּיוֹתֵר טוֹב שֶׁלֹּא יְבָרֵךְ בְּעַצְמוֹ. וּרְבָקֵשׁ לְאַחַר שֶׁיּוֹצִיאֶנוּ בְּבִרְכָה[14] ׳אֲשֶׁר בְּמַאֲמָרוֹ בָּרָא שְׁחָקִים׳ וְשְׁאָרֵי הָאֲמִירוֹת שֶׁאוֹמְרִים בְּעֵת קִדּוּשׁ הַלְּבָנָה יָכוֹל לוֹמַר בְּעַצְמוֹ]: * **אֶלָּא וכו׳**. וְדַע, דְּמַדִּינָא מֻתָּר לְקַדֵּשׁ אֲפִלּוּ בֵּיהִידִי, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַפְּרִי חָדָשׁ, וְכָל־שֶׁכֵּן הַפְּרִי עֲשָׂרָה, אֶלָּא דִּלְכַתְּחִלָּה מִצְוָה לַעֲשׂוֹתָהּ בְּרֹב עָם[17], כִּי ׳בְּרֹב־עָם הֲדְרַת מֶלֶךְ׳, וּלְהָכִי אִם יוֹדֵעַ שֶׁיְּזַדְּמֵן לוֹ לְבָרֵךְ בְּעֲשָׂרָה לְאַחַר אֵיזֶה יָמִים, עַד לֵיל עֲשִׂירִי צָרִיךְ לְהַמְתִּין וְיוֹתֵר לֹא[18], וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּהַגָּ״ה לְעִנְיַן מוֹצָאֵי־שַׁבָּת, כֵּן כְּתַב בְּסֵפֶר אֲשֶׁל־אַבְרָהָם[19]. וּלְפִי מַה שֶׁהוֹכִיחַ הַחַיֵּי־אָדָם בִּכְלָל סח דְּבִשְׁלֹשָׁה נְמִי נִקְרָא ׳רֹב־עָם׳[20], אֵין צָרִיךְ בִּשְׁבִיל עֲשָׂרָה לְהַמְתִּין עַד לֵיל י׳, וּבְכָרֵט בַּחֲרַף בִּימֵי הַעֲנָנִים: * **מִמּוֹצָאֵי־שַׁבָּת**. וְדַעַת הַב״ח שֶׁלֹּא לְהַחְמִיר הַמִּצְוָה עַד מוֹצָאֵי־שַׁבָּת, אֶלָּא אַחַר שֶׁעָבְרוּ עָלֶיהָ שְׁלֹשָׁה יָמִים מִהַמּוֹלַד מְקַדְּשִׁין, וְכֵן כָּתַב כְּמַעֲשֵׂה־רַב צַל הַנְּהָגַת הַגְּרִ״א. וְעַיֵּן בְּסוֹף סִימָן: * **קֹדֶם תִּשְׁעָה בְּאָב**. וְהוּא הַדִּין בְּאֲבֵל שֶׁאֵין לוֹ לְקַדֵּשׁ בָּזוֹ יָמֵי אֲבֵלוֹ, וּמְסִיסִים, דְּאִם לֹא יִשְׁלִים אֲבֵלוּתוֹ עַד י׳ בְּחֹדֶשׁ לֹא יִמְתִּין עַד לֵיל י״א וִיקַדֵּשׁ בִּימֵי אֲבֵלוֹ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּדְבָרָיו קְשִׁים מְאֹד לְהַתִּיר לְקַדֵּשׁ בִּימֵי אֲבֵלוּתוֹ מְשׁוּם חֲשָׁשָׁא שֶׁמָּא יִהְיוּ ה׳ לֵילוֹת מְכֻסִּים בְּעָבִים, וְהֲרֵי בְּמוֹצָאֵי תִּשְׁעָה בְּאָב אֵין מְקַדְּשִׁים וּמְמַתִּינִים עַד לֵיל שֶׁלְּאַחֲרֶיהָ שֶׁהֵיא לֵיל י״א וְלֹא חַיְשִׁינַן לְה׳ לֵילוֹת מְכֻסִּים בְּעָבִים, וּבְיוֹתֵר לְפִי מַה שֶׁכָּתַבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה בְּשֵׁם הַדַּרְכֵי־מֹשֶׁה: אִם הָל בְּיוֹם ה׳ מְמַתִּינִין עַד מוֹצָאֵי־שַׁבָּת שֶׁהוּא לֵיל י״ב, אֶלָּמָא הָמְשׁוּם מִלְּתָא בְּלָל־דְּהוּ, כְּעֵין קִדּוּשׁ בְּמוֹצָאֵי תִּשְׁעָה בְּאָב דְּאֵין בָּזֶה שׁוּם חֲשָׁשָׁא שֶׁהֲרֵי כְּבָר נִפְסַק הָאֲבֵלוּת מִלְּתָא בְּלָל־דְּהוּ, כְּעֵין קִדּוּשׁ בְּמוֹצָאֵי תִּשְׁעָה בְּאָב דְּאֵין בָּזֶה שׁוּם חֲשָׁשָׁא שֶׁהֲרֵי כְּבָר נִפְסַק הָאֲבֵלוּת אֶלָּא דְּאֵינוֹ כָּל־כָּךְ בְּשִׂמְחָה, לֹא חַיְשִׁינַן לְשֶׁמָּא לֹא יָכוֹל לְקַדֵּשׁ אַחַר־כָּךְ, וְכָל־שֶׁכֵּן בְּאֲבֵל שֶׁאָסוּר בְּשִׂמְחָה, שֶׁבְּוַדַּאי אֵין צָרִיךְ לְחֹשׁ שֶׁמָּא לֹא יָכוֹל אַחַר־כָּךְ לְקַדֵּשׁ? וְאֶפְשָׁר דְּהַמְּגַן־אַבְרָהָם כְּתַב זֶה לְפִי מַה שֶׁהֵבִיא אַחַר־כָּךְ בְּסָעִיף־קָטָן ו דְּגַם בְּמוֹצָאֵי תִּשְׁעָה בְּאָב יֵשׁ לְקַדֵּשׁ, עַיֵּן שָׁם, אֲבָל גַּם זֶה קָשֶׁה: חָדָא, דְּהַמְּגַן־אַבְרָהָם לֹא הִכְרִיעַ שָׁם כֵּן אֶלָּא כָּתַב דְּמִשּׁוּם זֶה אֶפְשָׁר עַל־כָּל־פָּנִים לְהַקֵּל בְּיָחִיד הַמִּתְעַנֶּה לְקַדֵּשׁ עִם הַצִּבּוּר, עַיֵּן שָׁם; וְעוֹד, דְּבַאֲמֶת אֵין זֶה עִנְיָן לְהַתָּם, דַּאֲפִלּוּ לְפִי מַסְקְנַת הָאַחֲרוֹנִים שָׁם לְהַחְלִיט שֶׁצָּרִיךְ לְקַדֵּשׁ בְּמוֹצָאֵי תִּשְׁעָה בְּאָב וְלֹא לְהַמְתִּין עַל יָמִים שֶׁאַחַר־כָּךְ. מִכָּל מָקוֹם שָׁפִיר מוֹדוּ בְּאָבֵל שֶׁצָּרִיךְ לְהַמְתִּין עַד כְּלוֹת יְמֵי אֲבֵלוֹ. וְשָׁאנֵי הָתָם דְּאֵין שוּם חֲשָׁשָׁא שֶׁהֲרֵי כְּבָר נִפְסַק הָאֲבֵל, אֲבָל בִּימֵי הָאֲבֵלוּת, וּכְעֵרָט בַּאֲבֵלוּתוֹ דְּיָחִיד בְּהַמְּיָרֵי, בְּוַדַּאי אֵין לוֹ לְקַדֵּשׁ בִּימֵי אֲבֵלוּתוֹ כֹּל שֶׁיֵּשׁ שְׁהוּת עוֹד עַד חֲצִי חֹדֶשׁ, וְכֵן מִשְׁמַע מִלְּשׁוֹן מַהֲרִי״ל בְּהִלְכוֹת תִּשְׁעָה בְּאָב שֶׁכָּתַב: בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת־חֲזוֹן לֹא הָיָה מַהֲרִי״ל מְקַדֵּשׁ הַלְּבָנָה וְאַחַר עַד מוֹצָאֵי שַׁבָּת־נַחֲמוּ, וְיָהִיב טַעֲמָא, מֵאַחַר דְּנֶחְשַׁב לִדְיָדָן קְבֻלַּת פְּנֵי הַשְּׁכִינָה וְאֵין מְקַבְּלִין אוֹתָהּ אֶלָּא מִתּוֹךְ שִׂמְחָה, וְהָאִידְנָא אֲסוּרִין בְּשִׂמְחָה, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ, וּפְשׁוּט דְּאֲבֵלוּת דְּיָחִיד לֹא גָרַע עַל־כָּל־פָּנִים, וְאַדְּרַבָּה מִסְתַּבֵּר דַּאֲפִלּוּ לְפִי מַה שֶׁכָּתַב בַּדַּרְכֵי־מֹשֶׁה, דְּכָל זֶה בְּאִם הָיָה תִּשְׁעָה בְּאָב בְּיוֹם ה׳ אֲבָל אִם הָיָה בְּיוֹם ג׳ אֵין לוֹ לְהַמְתִּין עַד מוֹצָאֵי־שַׁבָּת, עַיֵּן שָׁם, כָּל זֶה הָתָם דְּיִכְבֶּה נִפְסַק אֲבֵלוּת, אֲבָל בְּעִנְיָנֵנוּ גַּם הַדַּרְכֵי־מֹשֶׁה מוֹדֵי דַּאֲפִלּוּ לֹא יִשְׁאַר בִּכְלוֹת יְמֵי אֲבֵלוּת רַק לַיְלָה אֶחָת, יֵשׁ לוֹ לְהַמְתִּין עַד כְּלוֹת יְמֵי אֲבֵלוּתוֹ וְלֹא חַיְשִׁינַן לְשֶׁמָּא לֹא יוּכַל לְקַדֵּשׁ בַּלַּיְלָה הָאַחֲרוֹנָה, וְכֵן מְבֹאָר בְּאֶמֶת בִּתְשׁוּבַת שַׁעַר־אֶפְרַיִם סִימָן צה בְּלִשׁוֹן הַשְּׁאֵלָה שָׁם, דְּאִם יֵשׁ שְׁהוּת לֹא קְמִבְּעֵי לֵה דְּצָרִיךְ לְהַמְתִּין, כִּי קַמְבָּעֵי לֵה בְּאֵין שְׁהוּת, וְקַמְסַפְּקָא לֵה אִם אֶפְשָׁר דְּדָמֵי לְנִשׂוּאֵת־כַּפַּיִם, דְּמִכֹּאן לְעֵיל בְּסִימָן קכח סָעִיף מג דְּאֵינוֹ נוֹשֵׂא כַּפָּיו, וּמִכָּל מָקוֹם מַסִּיק דְּיוֹתֵר קָרוֹב לוֹמַר דְּמִמַּיֵּב לְקַדֵּשׁ, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר סִימָן וּבְשַׁעֲרֵי־תְּשׁוּבָה בְּעֵת שְׁבוּת־יַעֲקֹב בָּזֶה בְּעִנְיַן הַכְּרָעָה, וְלַעֲנִיוּת דְּעַתִּי הַדִּין עִם בַּעַל שַׁעֲרֵי־אֶפְרַיִם: * **וְלֹא קֹדֶם יוֹם־הַכִּפּוּרִים**. וְדַעַת הַלְּבוּשׁ דְּאַדְּרַבָּה, יֵשׁ לוֹ לְקַיֵּם הַמִּצְוָה בְּיָמִים כְּאֵלּוּ שֶׁתּוּדִּין וְעוֹמְדִין וּפָן וְכוּת אֶחָד יַכְרִיעַ הַכַּף[21], וְכֵן נוֹטֶה דַּעַת בֵּית־

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ה) אֵלִיָּה רַבָּה: (ו) מָגֵן־אַבְרָהָם וש״א: (ז) אֵלִיָּה רַבָּה בְּשֵׁם כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה. וְכֵן שְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים לֹא הֵבִיאוּ דִּבְרֵי רַמ״א כָּזֶה:

תִּרְגּוּם: 1 מִשְׁקָפַיִם.

Torah-Box.com diffusion du judaïsme aux francophones
Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

הִלְכוֹת רֹאשׁ־חֹדֶשׁ סִימָן תכו

ביאורים ומוספים

[ביה"ל ד"ה ונהנין]

הָרֵי בְּהַדְיָא שֶׁצָּרִיךְ לְהַבִּיט בָּהּ[13] וכו', וְיַכַּקֵּשׁ לְאַחַר שֶׁיּוֹצִיאֲנוּ בַּבְּרָכָה[14].

13) וחולה שנמצא בחדר שאור הלבנה מגיע לשם אך אינו רואה אותה, כתב בשו"ת ורע אמת (ח"ג סי' מג) שאינו יכול לברך על הלבנה. והוסיף, שאף שלדעתו צריך להביט בלבנה ואין מברכים על מנהגו של עולם כדברי המהרש"ל, מ"מ סומא רשאי לברך, כיון שנשלמה תבלית הנאתו על ידי אחרים, שהרי אין באפשרותו ליהנות יותר מזה, מה שאין כן חולה שיכול לראותה אלא שאיזה דבר מונע ממנו מלראות, לא נשלמה באופן זה הנאתו הראויה לו, ומה גם שאפשר להוליכו לחלון ויראה.

ואם לא הסתכל בלבנה קודם הברכה, כתב בשו"ת שבט הלוי (ח"ה סי' קכה אות ד) שודאי שיצא ידי חובה, משום שהרגיש בה ונהנה מכך שמאירה הלבנה על הארץ. והוסיף, שאף אם לא הביט בלבנה ולא הרגיש כלל בחידושה ולא נהנה כלל מאורה, ורק יצא עם המון העם לקדשה, מ"מ נראה שיצא, ואפילו לדעת הרידב"ז והחולקים על המהרש"ל, כיון שהלבנה האירה על הארץ ואחרים ראו אותה והרגישו בה ובירכו, ועל פי זה בירך גם הוא, לכן על כל פנים בדיעבד יצא. וכן הורה הגרש"ז אויערבך (הליכות שלמה ראש חודש פ"א ס"ל) שיצא ידי חובה אפילו שלא ראה את הלבנה.

14) ולענין מי שכבר בירך ברכה זו ורוצה להוציא ידי חובה את חבירו שגם הוא חייב בה, כתב הגרש"ז אויערבך (הליכות שלמה שם סל"ב) שיש לדון בזה, אבל מכתבר שיכול לברך שנית להוציא את חבירו. [וראה שם בהערות שצדדי הספק לא נתבארו בפירוש בדבריו].

[משנ"ב ס"ק ה]

וְהוּא הַדִּין בְּמוֹצָאֵי יוֹם־טוֹב[15].

15) ודין זה, כתב הפמ"ג (א"א ס"ק ב) שנוהג דוקא במוצאי חג השבועות, כיון שמוצאי יום טוב של פסח או של סוכות הוא לאחר סוף זמן קידוש לבנה, ומקור הדברים הוא בשו"ת רמ"ע מפאנו (סי' עח), ושם כתב שהוא הדין גם במוצאי יום כיפור.

[משנ"ב ס"ק ח]

וְשֶׁרוּיִין בַּאֲבֵלוּת[16].

16) ולדעת הגר"א (מעשה רב אות קנט) אף קודם תשעה באב יש לקדש את הלבנה, ש"מצוה הבאה לידך אל תחמיצנה". וכדעת הגר"א נהגו החזו"א והגרי"י קניבסקי (ארחות רבנו ח"א עמ' קעז) והגרש"ז אויערבך (הליכות שלמה ראש חודש פ"א ארחות הלכה הע' 108). ודעת האריז"ל, ראה מה שכתבנו להלן בס"ק יא.

והנוהגים לקדש את הלבנה קודם תשעה באב בדעת הגר"א, ורוצים לשיר בסופו 'טובים מאורות' כנהוג, כתב בשו"ת 'שכיל עברי' (ח"ח סי' לח ס"ק ד) שיכולים לשיר, וכן כתב הגר"ח קניבסקי (אשי ישראל תשובה שמו שבסוף הספר) שהמנהג להקל בזה. מאידך, דעת הגרש"ז אויערבך (הליכות שלמה שם) שאין לשיר אז.

[ביה"ל ד"ה אלא]

דִּלְכָתְחִלָּה מִצְוָה לַעֲשׂוֹתָהּ בְּרֹב עָם[17] וכו', עַד לֵיל עֲשִׂירִי צָרִיךְ לְהַמְתִּין וְיוֹתֵר לא[18] וכו', כַּן כָּתַב בְּסֵפֶר אֲשֶׁל־אַבְרָהָם[19] וכו', דְּבִשְׁלִשָּׁה נַמִּי נִקְרָא 'בְּרֹב־עָם'[20].

17) וכשיש ציבור של עשרה אנשים, האם יש ענין להמתין לציבור גדול יותר, הסתפק בזה האשל אברהם (ביטשאטש, ס"ב), והוסיף שמ"מ כל שיש אפילו צד רחוק שבשל כך יפסידו אמירת קידוש לבנה, אין להמתין על יותר מעשרה.

18) ומבואר שמעלת 'ברוב עם' עדיפה על מעלת 'זריזים מקדימים למצוות'. וכן לענין ברכת החמה כתב לעיל (סי' רכט ס"ק ח) שטוב לברכה 'ברוב עם', ובשעה"צ שם (ס"ק א) כתב, שביום מעונן יברך ברכת החמה מיד בשרואה אותה ואפילו ביחידות, ומבואר מדבריו שאם אין חשש שיהיו עניים, מוטב להמתין, אפילו שמפסיד בזה את המעלה של 'זריזים מקדימים'.

אמנם לדעת הספר חסידים (סי' תתעח) שהובא בשעה"צ להלן (ס"ק כא), עדיף לקדש מיד בשאפשר, ולא להמתין לעשותו מצוה מן המובחר.

ולדעת השו"ע שיש להמתין למוצאי שבת, מי שבאפשרותו לקדש באמצע השבוע בציבור או להמתין ולקדש במוצאי שבת ביחידות, כתב בשעה"צ להלן (ס"ק כ) שלא ימתין למוצאי שבת, שאין זה אלא למצוה מן המובחר.

19) אכן כך מובא באשל אברהם (ביטשאטש, מהדו"ק ס"ב), אבל במהדורה בתרא (שם) משמע שאין להמתין לציבור עד ליל עשירי, אלא עדיף לקדש במוצאי שבת ביחידות מאשר ביום חול בציבור.

20) ולברך את הברכה בשנים, כתב בשו"ת אגרות משה (או"ח ח"א סי' קמד) שאף שאין בזה שום מעלה של 'ברוב עם', מ"מ יש מעלה במה שיוצאים שנים החוצה, שניכר הדבר יותר שהם יוצאים לקדש את הלבנה ולא כמי שרק נזדמן להם לראות את הלבנה בחוץ.

ומה שכתב שאף בשלשה נחשב 'ברוב עם', כתב במשנ"ב לעיל (סי' ריג ס"ק ג) ובביה"ל (סי' קכז סי"א ד"ה אחד) לענין ברכות הנהנין שאחד מברך ומוציא את חבירו בברכה, שגם בשנים נקרא 'ברוב עם'. וכן לענין ברכת המצוות, כתב לעיל (סי' ח ס"ק יג) שטוב יותר שאחד יברך על הנטילת ויוציא את חבירו, משום 'ברוב עם', ומשמע שגם בשנים נחשב 'ברוב עם'.

[ביה"ל ד"ה ולא]

וּפָן זְכוּת אֶחָד יַכְרִיעַ הַכַּף[21].

21) וכן הביא במשנ"ב לקמן (סי' תרב ס"ק י) ב' דעות על כך, ובשעה"צ שם (ס"ק ז) הוסיף, שהגר"א כתב שהעיקר בדעת הסוברים לקדש קודם יום כיפור.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com